

ANA BABAYA İTAATIN KARŞILIĞI*

Eüzü bi'llâhi mine'ş-şeytâni'r-racîm.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn... Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ

seyyidi'l-evvelîne ve'l-âhirîne muhammedin ve âlihî ve sahbihî ve men tebiahû bi-ihsânin ecmaîn...

Emmâ ba'du, fa'lemû eyyühe'l-ihvân, feinne efdale'l-kitâbi kitâbu'llâh, ve efdale'l-hedyi hedyu seydidinâ muhammedin salla'llâhu aleyhi ve sellem... Ve şerre'l-umûri muhdesâ tühâ... Ve küllü muhdesetin bid'ah, ve küllü bid'atin dalâleh, ve külle dalâletin ve sâhibihâ fi'n-nâr... Ve bi's-senedi'l-muttasılı ile'n- nebiyyi salla'llâhu aleyhi ve selleme ennehû kâl:

لِيَعْمَلَ الْبَارُّ مَا شَاءَ أَنْ يَعْمَلَ فَلَنْ يَدْخُلَ النَّارَ
وَلِيَعْمَلَ الْعَاقُ مَا شَاءَ أَنْ يَعْمَلَ فَلَنْ يَدْخُلَ الْجَنَّةَ

(الحاكم فى تاريخه عن معاذ)

RE: 367/1 (Li-ya'meli'l-bârru mâ şâe en ya'mele felen yedhule'n- nâr; ve liya'melil-âkku mâ şâe en ya'mele felen yedhule'l-cennete)

Sadaka rasûlü'llâh, fî mâ kâl, ev kemâ kâl.

Çok aziz ve muhterem müslüman kardeşlerim!

* Bu konuşma; Merhum Dr. Metin Erkaya tarafından, titizlikle çalışılarak metne dönüştürülmüştür. Mekanı Cennet olsun.

Allah-u Teâlâ Hazretlerinin selamı, rahmeti, lütfu, bereketi cümlenizin üzerine olsun. Allah-u Teâlâ Hazretleri şu mübarek ayın feyz ü bereketinden cümlenizi, cümlemizi müstefîd eylesin. Oruçlarınızı, ibadetlerinizi makbul ibadetler eylesin.

Peygamber SAS Hazretlerinin mübarek hadislerinden bir nebze okuyup izah edeceğiz. Hocamız'ın hocası Gümüşhâneli Ahmed Ziyâüddin Efendi Hazretlerinin *Râmûzü'l-Ehâdîs* isimli hadis kitabından ve onun tarafından yazılmış olan şerhinden faydalanarak...

Bu hadis-i şeriflerin okunmasına ve izahına geçmeden önce evvelen ve hâssaten nümûne-i imtisâlimiz, rehberimiz, Peygamberimiz, Efen-dimiz Muhammed-i Mustafâ SAS Hazretleri'nin ruh-u pâki için ve onun âl, ashâb ve etbâının ruhları için; ve cümle sâdât ve meşâyıh-ı turûk-u aliyyemizin ervâhı için; eserin müellifi Gümüşhâneli Hocamız'ın ruhu için, hocamız Mehmed Zâhid-i Bursevî Hazretleri'nin ruhu için ve sâir enbiyâ ve mürselîn ve evliyâ ve sâlihînin ervâhı için;

Ve uzaktan ve yakından bu hadis-i şerifleri dinlemek üzere şu mescide cem olmuş olan siz kardeşlerimizin de ahirete intikâl ve irtihâl eylemiş olan bütün sevdiklerinin ve yakınlarının ruhları için, kabirlerinin pür nûr olması, ruhlarının mesrûr olması için;

Bizlerin de Cenâb-ı Mevlâ'nın rızasına uygun ömür sürüp, huzuruna sevdiği, razı olduğu kullar olarak varmamıza vesile olması için; bir

Fatiha üç İhlâs-ı Şerif okuyup öyle başlayalım;
buyurun:

a. Ana Babaya İtaat Etmek

İlk hadis-i şerif ana babaya mutî olmak ve iyilik yapmakla ilgili... Peygamberimiz SAS Hazretleri Muazb. Cebel RA'ın bize naklettiğine göre buyuruyor ki:¹

لِيَعْمَلَ الْبَارُّ مَا شَاءَ أَنْ يَعْمَلَ فَلَنْ يَدْخُلَ النَّارَ
وَلِيَعْمَلَ الْعَاقُّ مَا شَاءَ أَنْ يَعْمَلَ فَلَنْ يَدْخُلَ الْجَنَّةَ

RE. 367/1 (*Li-ya'meli'l-bârru mâ şâe en ya'mele felen yedhule'n-nâr*) "Ana ve babasına mutî olup onlara evlatlık hizmetini güzel yapanlar, iyilik yapanlar ne isterse yapsınlar; çünkü cehenneme girmeyecekler."

(*Ve li-ya'melil-âkku mâ şâe en ya'mele fe-len yedhule'l-cennete*) *Hafazana'llah...* "Ana ve babasına karşı gelip âsî olan, itaatsizlik eden, onları üzen, onlara kötülük eden kimseler de ne isterlerse yapsınlar; çünkü cennete girmeyecekler."

Dinimizde ailenin çok mühim bir mevkiî vardır. Bizim dinimizde iyilik yapanın iyiliğine karşı çok büyük bir saygı vardır. Anne ve babanın da iyiliği hiçbir iyilikle ölçülmez. Annenin fedakârlıkları, babanın sıkıntılara fedakârlıkları hiçbir şeyle ödenmez. Ve o iyilikler çiğnenmez. O iyilikler

¹ *Kenzü'l-Ummal*, c.XV I, s.476, no:45528; *Camiü'l-Ehadis*, c.XV III, s.347, no:19585.

herhangi bir sebeple bir tarafa atılmaz. Dinimiz, “İnsanlara şükretmeyen Allah’a şükretmesini yapamaz, bilemez.” buyuruyor. Yani Peygamber Efendimiz’in hadis-i şerifinden çıkan hüküm bu!

Allah-u Teâlâ Hazretlerine şükretmek lazım ama Allah-u Teâlâ Hazretleri sana o hayrın, o bereketin, o güzelliğın, o iyiliğın, o lütfun, o keremin gelmesinde kimi vasıta etmişse ona da şükran borcun var. Ona da teşekkür edeceksin. Allah vasıta etmiş, senin için zahmet çekmiş, o da ondan ecir kazanıyor; ona da teşekkür edeceksin. Evet, her şeyi takdir eden Allah-u Teâlâ fakat O’na şükredeceksin. O’na şükretmezsen, O’na teşekkür etmezsen vazife tam yapılmamış oluyor.

Bu iyiliklerin de en başta geleni ana babanın insana iyiliğidir. Yapılan iyilikler seneler geçince unutulur ama anne babanın şefkati, himmeti ve gayreti olmasa evlat büyüyemez. Çünkü insanoğlu şu dünyaya son derece aciz bir mahlûk olarak geliyor. Hiç bir şey yapmaya muktedir değil bir durumda geliyor. Sonra yavaş yavaş, seneler geçerek gelişiyor, gelişiyor... Sinirleri, uzuvları, hareketleri, refleksleri, kabiliyetleri seneler içinde terbiye oluyor. Yavaş yavaş elini kaldırmayı, gözünün önünden geçen ışıklı şeyleri takip etmeyi, hareket etmeyi, emeklemeyi, ayakta durmayı öğreniyor. Ayakta durunca çok büyük bir iş yapmış gibi gülüyor, seviniyor. Yavaş yavaş bir, iki, üç adım atmayı öğreniyor derken eğitimi, yetişmesi için seneler geçiyor. Küçük bir gayretle olacak şey değil.

Civciv yumurtadan çıkar çıkmaz anasının peşinden koşup, gösterdiği yiyeceği gagalamaya başlar. Öyle değil. Balıklar evlatlarının sayısını bilmezler. Yumurtalarını dökerler suyun içine, yumurtadan çıkar. Belki önüne rastlarsa evladını yer. Ama insanoğlu öyle değil. İnsanın evladı çok güç yetişiyor ve anne baba çok fedakârlık çekiyor. Çok zahmetler, meşakkatler çekiyorlar.

Allah-u Teâlâ Hazretleri bu zahmet ve meşakkati çeksinler, isyan etmesinler, terk etmesinler diye anne ve babanın kalbine bir büyük şefkat ve sevgi koymuş. O sevgi uğruna anne kendisini ateşe atar, evladını korumak ister. Öyle bir şefkat, öyle bir ibretli durum...

Evladın ne yapması lazım?

Dinimiz vefa ve fedakârlık dinidir. Dinimiz iyiliğe mukabele etmek, iyiliği anlamak, iyilik yapana şükretmek, teşekkür etmek dinidir. Adalet ve ölçü dinidir. O halde ana babasına iyi muamele edecek, sözünü dinleyecek.

“—Evladım sen küçükken ben, sen bana kaldır da böyle tokat vur, yumruk at, beni merdivenden aşağı yuvarla diye mi büyüttüm?”

“—Çıkart parayı, benim içki paramı vermezsen seni asarım, keserim!” de, diye mi büyüttüm ben seni? Salıncakta onun için mi salladım? Onun için mi geceleri uykusuz kaldım? Keşke bakmasaydım da ölseydin. Ölseydin de bu halleri görmeseydim. Sen de görmeseydin, çünkü senin için de fena...”

Ana babaya yumruk vurmamak, onu merdivenden yuvarlamak?

Gazetelerde ne misallerini duyuyoruz.

Anababaya iyilik etmek âyet-i kerimede bize emredilmiş.

Buyuruyor ki Allah-u Teâlâ Hazretleri;

وَقَضَىٰ رَبُّكَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا

(الإسراء: ٢٣)

(*Ve kadà rabbüke ellâ ta'büdû illâ iyyâhu ve bi'l-vâlideyni ihsânâ*) [Rabbin, sadece kendisine kulluk etmenizi, ana-babanıza da iyi davranmanızı kesin bir şekilde emretti.] (İsrâ, 17/23)

Ayet-i kerimeye çok dikkat edin! Allah'ın kelamı, her sö zünün ayrı bir hikmeti var.

“Allah-u Teâlâ Hazretleri hükmetti ki kendisinden gayrısına tapmayasınız.” Başkasına boyun eğmek, başkasına itaat, başka şeye tâbi olmak yok. Allah'a tâbi olacaksınız. Allah'tan gayrıya tapmayacaksınız.

İnsan başka şeye tapar mı?

Tapmış tabi... Her şeye tapmış; yıldıza, aya, güneşe, öküze, ağaca, taşa, puta, paraya, nefse, zevke... Bazıları tapmışlar, tapmaktalar ve tapacaklar. Allah ıslah etsin.

Başta; “Allah-u Teâlâ Hazretleri hükmeyleti ki kendisinden gayrıya ibadet etmeyesiniz.” diyor.

Allah'ın bizden ilk istediği ne? Ona şükürü ve kulluk vazife mizi yapmak...

Neden? O da bize en büyük iyiliği yapmış. Bize şu varlığı, bu emanetleri vermiş; gözümüz

görüyor, elimiz tutuyor, kulağımız işitiyor, sağız, sâlimiz... Dünyanın başka yerlerinde insanlar birbirlerini katır katır kesip doğrarken, elhamdülillah huzur ve sükûn içindeyiz.

İçinde bulunduğumuz nimetler... İklim bakımından güzel bir iklimdeyiz; sıcağı var, soğuğu var. Manzara bakımından enfes bir yerdeyiz; dağı var, denizi var. Balık var, buğday var. Kıtlık çekmeyiz, gıdasızlık çekmeyiz, sebze sıkıntısı çekmeyiz. Yani dünyanın şâhane bir yerini Allah-u Teâlâ Hazretleri bize nasib etmiş.

Lâyık mıyız? Hiç bir şeye liyakatimiz yok. İki para etmeyiz ama lütf u kereminden lütfeylemiş, buraları ihsan eylemiş. Bizim de değilken, dedelerimizin O'nun yolunda çalışması, gayre tiyle... Dedelerimiz, “Ben bu dine hizmet edeceğim.” diye kefeni boynuna dolamış, başına sarık diye sarmış, buraya gelmiş. Diyâr-ı gurbette, “Allah yolunda müslümanları koruyacağım.” derken Allah da, “Gel kulum, sen bana böyle hizmet arzu ettin, ben de sana bu güzel diyarları vereyim.” demiş.

إِنَّ الْأَرْضَ لِلَّهِ يُورِثُهَا مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ

(الأعراف: ١٢٨)

(Inne'l-arda li'llâhi yûrisuhâ men yeşâü min ibâdih) “Y e ryüzü Allah'ındır. Allah kullarından kime dilerse ona verir.” (A'raf, 7/128)

Sen kul ol, sana versin. Dedelerin kul olmuşlar, vermiş. Sen kulluğu terk ettin, aldı. Sen isteseydin Belgrad'dan Hicaz'a, Kırım'dan Cebel-i Tarık'a pasaportsuz gidip gelebilirdin.

Kıymetini bilmedin, Allah-u Teâlâ Hazretleri elinden aldı. Kıymetini bil, ona kulluk et, yine olur. Her şeye kâdir, Allah-u Teâlâ Hazretleri...

İlk vazifemiz, ona kulluk etmek. Çünkü bütün iyiliklerimiz ondan. Neyimiz varsa ondan. Her şeyimiz Mevlâ'dan.

“—Yâ Rabbi! Çok şükür verdiğin nimetlere...”

Her şeyi yerli yerinde; hastalığı yerinde, belası yerinde, cezası yerinde... Kahrı güzel, lütfü güzel, her şeyi güzel... Hepsi yerinde.

Emin olun kahrı olmasa şu dünyada nizam olmaz. Kahrı da lazım... Lâzım değil mi? Bazı insanların kahrolması gerekmez mi? Kahrı da lâzım, lütfü de lazım...

Sana da arada lâzım... Hiç sıkıntı gelmese, sen aklını başına toplamazsın ki... Hiç sıkıntı gelmese, hiç imtihan olmasa, hiç başın dara gelmese, sen kolay kolay bu yola mı gelirsin?

Hatırına gelmez... Gafil gafil, ot gibi, nebat gibi yaşar, geçer gidersin. Allah arada sırada dert, sıkıntı veriyor ki onda da hikmet var. O dertlerden, sıkıntılardan kurtulmak için büyük bir iltica yeri arıyorsun da, “Aman yâ Rabbi!” diyorsun.

Allah'ı bildirten, “Aman yâ Rabbi!” dedirten hastalığa damerhaba... O da hoş!

Ya insan hiç Allah'ı bilmeden böyle gitse, ahireti fena olsa?

Günah bile hoş!

“—AllahAllah, hoca bugün şaşırıldı.” diyeceksiniz.

Hadis-i şeriften, Peygamber Efendimiz’in sözlerinden söylüyorum:

“—Bir günah ki insana haddini bildirir. Kendisinde kalp kırıklığı, boyun büküklüğü meydana getirir. Burnunu kırar, edebini takındırır, boynunu büktürür de Mevlâ’ya yönelttirir. O günah; kendisini kibirli, azametli, kendini beğenmiş, mağrur bir insan haline getiren ibadetten daha hayırlıdır.”

Namaz kılıyorsun, biraz hayr u hasenât yapmışsın, biraz şöyle olmuş, böyle olmuş; çalımından yanına yaklaşılmıyor. Bu fena!

Günah işlemiş, boynu bükük; haddini biliyor, sesi çıkmıyor kenarda... Bu daha iyi! Böyle bir gönül kırıklığı, Allah’a dönme meydana getiren günah, Allah’ın sevmediği kibir ve ücub durumuna düşüren ibadetten daha hayırlıdır, diyor.

Her şeyde hikmet var. Onun için her şeyi güzel. Bu dünyanın her şeyi güzel...

Meşâyih-i kirâmdan bir zâtın dervişleri etrafına toplanmış.

Vaaz esnasında, sohbet esnasında demiş ki;

“—Ey talebelerim, müridlerim! Söyleyin, sizin elinizde imkân olsaydı dünyayı nasıl yapardınız?”

Kimisi demiş ki:

“—Ben hiç kış yapmazdım, hep yaz olurdu.”

Kimisi demiş ki:

“—Ben hiç gece yapmazdım, hep gündüz olurdu.”

Kimisi şöyle kimisi böyle... Yani hayal ya! “Elinizde imkân olsaydı ne yapardınız?” deyince herkes bir şey söylemiş.

Bir tanesi kenarda duruyor, hiç ses çıkartmıyor, boynu bükük.

Söz ona gelmiş, demiş ki;

“—Sen konuşmuyorsun, söyle bakalım fikrini.”

“—Efendim! Yazını, kışını, baharını; gecesini, gündüzünü düşündüm... Elimde imkân olsa, hiçbir şeyini değiştirmem. Kâinâtın bu hâli, her şeyi güzel.” demiş.

Gece olmasa nasıl istirahat edersin? Allah-u Teâlâ Hazretleri elektrikleri söndürüyor ki herkes uysun. Yanık olsa herkes bir gürültü patırtı peşinde koşar, rahatın kaçır. Kâinâtın, dünyanın elektriklerini söndürüyor; herkes rahat ediyor. On ikiden sonra gazinolar da seslerini kesiyor, gürültü patırtı kalmıyor, herkes istirahate çekiliyor. Yoksa o ışık sönmese bu haşarı insanları tutabilir misin?

Herkes bir tarafta gürültü patırtı yapar, sana uyku uyutmazlar. Sokaklar çocuklarla dolu, oynarlar... Sen yorgun argın işten gelirsin, istirahat edemezsin... Gecesi güzel demek ki...

‘—Kış?’

Kış da güzel... Kış olmasa bahar olmaz, yaz olmaz. Yazın bereketi olmaz, meyveler olmaz, mikroplar ölmez, dünya mahvolur.

Yaz da güzel... Meyveler olgunlaşıyor, başaklar olgunlaşıp sarkıyor. Nesine baksan hepsi güzel, her şeyi mükemmel...

İnsanın kaşı güzel; gözü koruyor, terler geliyor aşığı akıyor. Kirpiğı güzel, gözünün kapağı güzel... Burnu güzel, burnunun içindeki kılı güzel... Ağı güzel, dili güzel, dişı güzel; ön dişlerin keskin, yan dişlerin öğütücü ve yaygın olması güzel... Her şeyi güzel işte... Daha ne istiyorsun? İbretle bakarsan hepsini görürsün. Şükretmek lazım...

Âyet-i kerimede de buyuruyor ki:

وَقَضَىٰ رَبُّكَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا

(الإسراء: ٢٣)

(*Ve kadà rabbüke ellâ ta'büdü illâ iyyâhu*)
“Allah hükmetti ki , Allah’tan gayrıya ibadet etmeyesiniz.”

İlk iş o! Tamam... Çok mühim bir şey, en önemli şey... Kabul ettik, âmennâ ve saddaknâ... Âyet-i kerimeye boyun verdik, boyun büktük. Tamam! Ama bakın hemen arkasından ne diyor:

(*Ve bi'l-vâlideyni ihsânâ*) “Allah ana babaya iyilik etmeyi emretti, hükmetti.”

Kendisine şirk koşmayacaksın, ibadet edeceksin; hemen arkasından ana babaya iyilik etmeyi emrediyor.

Hey evlatlar hey! Peygamber Efendimiz: “Annesi babası sağken âhireti, cenneti kazanamayanlara yazıklar olsun!” demiş. Kazanacaksın!

Bir hadis-i şerif var, ne kadar güzel bir hadis-i şerif:

“—Bir evlat; babasına, anasına hoş, gönlünü alacak bir şeyler yapar da onları kendisine güleç yüzle, sevgiyle, içinden, yüzünün hatları güleç, gözleri gülerek baktırırsa, bir köle âzat etmiş gibi olur.” diyor Peygamber Efendimiz. Evlat için köle âzat etmiş gibi sevap olur.

Neden? Annesine gözleri gülerek baktırttı. Anne babasını, “Ah benim evlâdım, mâşâallah...” diye gözlerinin içi gülerek baktırttı, öyle dedirtti ya... Al sana bir köle âzad etmiş gibi sevap, diyor.

Peygamber Efendimiz’in etrafındaki ashâb-ı kirâmından (*Rıdvânu’llâhi teâlâ aleyhim ecmaîn*) bir tanesi demiş ki:

“—Yâ Rasûlallah! Çok bakarsa ne olacak?” Günde 360 defa bakar. Evlat ana babayla sık sık karşılaşır.

Rasûlüllah Efendimiz:

“—Allâhu ekber!” demiş.

Her seferinde Allah-u Teâlâ Hazretleri köle âzad etme sevabını vermeye kâdir değil mi? Allah-u Teâlâ Hazretleri mükâfatı vermekten aciz mi? Kâdir-i mutlak... Her bakışına bir köle âzad etmiş gibi sevap veriyor.

Allah cümleye akıl fikir versin. Bir öyle, bir de İslâm’ı engellemeye çalışanlara akıl fikir versin ki İslâm, evlatları böyle evlat etmek istiyor. Sen İslâm’ı çeşitli şekillerle, “Eski devrin fikriyatıymış, çöl kanunuymuş, hurafeymiş, bilmem neymiş.” filan diye engelliyorsun. Yeni nesli kendi kafana göre yetiştirdin.

Nasıl yetiştirdin? Tam Avrupalı gibi... Onların kafasınca yetiştirdin. Dünya var; dünya hayatı, zevki var...

“–Âhiret?”

Ne bileyim, onun nazarında yok. Hiç! Çünkü hepsi açıkgöz herifler. Hiç kanarlar mı, öyle cennet diyeceksin, cehennem diyeceksin de... Açıkgöz! Gözleri çok kocaman açılmış. Onun için hiç şey yapmıyor, hiç bir şeye inanmıyor.

İnanmıyor ama arkasından anarşı, haydutluk, adam kesmek, asmak, banka soymak, karakol basmak, askere saldırmak...

Neden oluyor? Tek tek şahısları bırak, temelini bir araştır. Neden bu hadise oluyor?

Bu hadisenin temelinde Allah inancının olmaması var. Adamlar muhakeme ediliyor; “Adın ne, soyadın ne, sanın ne, dinin ne?” deyince, “Benim dinim yok!” diyor. Küstah! Benim ona iftiram değil! Ben kimseye iftira etmem. Bana ne! Ben isterim ki cümle cihan halkı müslüman olsun, hepsi benden daha ileri gitsin. Allah-u Teâlâ Hazretleri’nin rahmeti çok, bitecek değil ki ona da verir, bana da verir. Hiç korkmam, onun da müslüman olmasına memnun olurum.

Kendisi; “Ben müslüman değilim, Türk de değilim!” diyor. Olabilir, insan başka ırktan olabilir. Bir başka ırktan olan insanı kınamaya kimsenin hakkı yoktur, çünkü insanın dünyaya gelirken “Ben şu ırkı seçeyim!” diye seçmeye hakkı yok. Rum olur, Ermeni olur, Yahudi olur, Rus olur, Romen olur, Bulgar olur... İman sahibi

olursa insan olur, insanların insanı olur, insan-ı kâmil olur, çok yüksek şahsiyet olabilir.

Bizim ırka sözümüz yok, ırka ne diyelim? Adamın boyuna posuna ne diyelim? Allah yaratmış; öyle yaratmış, öyle ana babadan yaratmış...

Bizim kafaya; söze ve fikre sözümüz var.

Adam diyor ki:

“—Ben Türk de değilim.”

“—Falanca ırktanım.” demek istiyor yani kızıyor. “Türk de değilim, müslüman da değilim.” diyor. “Bana öyle deme. Beni mahkeme kayıtlarına müslüman, Türk diye geçirme.” diyor. Cesaretle bunu böyle söylüyor.

Kim getirdi bunu bu hâle? Sen onun içindeki imanını yıktın. Hem de hak olan, pırıl pırıl iman yıktın. Bugün Avrupalı İslâm’a gelirken, aklı başında alimler, tetkik eden insanlar İslâm’a gelirken, papazlar müslüman olurken sen bu memleketi hıristiyan yapmaya çalışıyorsun.

Allah Allah! Herkes gider Mersin’e bu adam gider tersine. Avrupa müslüman oluyor, sen ne diye beni hıristiyan etmeye çalışıyorsun? Kıyıdan köşeden, gazetede mecmuada, radyoda televizyonda Hıristiyanlık propagandası yapacak... Vah zavallı vah, vah zavallı vah! Hangi asırda yaşıyorsun? Allah birken üç olur mu? Senin gibi yeryüzünde yürüyen insan Allah’ın oğlu olur mu be hey şaşkın? Onu mu öğreteceksin insanlara?

“—Onu öğreteceğim.”

Neden?

“—Orada içki var, kumar var, zevk var, sefa var, tesettür yok. Bu Müslümanlık zor yahu... Plaja gitsen olmaz, içki içsen olmaz, zevk ü sefa yapsan olmaz... Rüşvet almak istersin aldirtmaz, faiz yemek istersin yedirtmez. İllallah” diyor.

Geçen gün bizim arkadaşlardan birisi üniversiteden bir beynelmilel toplantıya gitmiş, çok acı bir şey anlattı. Bir şey söylesem zülf-i yâre dokunur, bir şey demeyeceğim ama, bizim Türkler'den birisi Pakistan'da;

“—Bana içki ver!” demiş.

Garson;

“—Efendim kimsiniz siz? Biz herkese içki vermiyoruz, yabancıların pasaportunu görmemiz lâzım!” demiş.

Bu da çıkartmış pasaportunu vermiş;

“—Al, yabancıyım işte. Bana içki ver!” demiş.

Pasaportu almış garson, bakmış Ali mi, Hüseyin mi, Mehmet mi yazıyor... Demiş;

“—Size veremem.”

“—Neden?”

“—Senin ismin müslüman ismi... Müslümana yasak. Benim memleketimin kanununa göre ben sana içki veremem, beni işimden atarlar.” demiş.

“—Yahu ben müslüman değilim. Bizim memlekette bazı dinlerden insanlar vardır. Onlar mecburen vaziyeti idare etmek için müslüman ismi alırlar. Dönmeler vardır, akidesi başkadır. Ben öylelerdenim.” demiş.

“—Olmaz! Ben onu kabul etmem, beni işimden atarlar. Adın müslüman ismi...”

Kavga gürültü... Adam lanet ederek gitmiş, içkisini getirmiş. Bir içki içecek, dinden imandan gidiyor. Akla bak... Akıl mı yani bu şimdi? Muhakeme mi, bilim mi? Bilim zihniyeti mi bu?

İnsan ana babasına iyilik edecek. İyiliğin önemini belirtmek için âyet-i kerimeyi okuduk. Allah-u Teâlâ; “Bana ibadet edin.” diyor, arkasından, “Ana babaya iyilik edin.” demiş oluyor. O kadar önemli... İslâm, evlatları ana babalara mutî ediyor.

Şimdi burada askerlikle ilgili hadis-i şerifleri anlatmaya başlasam, bütün askerler buraya toplanır, memnun olurlar. Ama benim kimsenin iltifatına ihtiyacım yok da önüme hangi hadis-i şerif geliyorsa onu söylüyorum. Seni kızdıracak bir hadis gelse onu da söylerim. Çünkü söylemezsem korkarım, tir tir titrerim; söylemem lazım. Yani ben de aciz, Allah’ın bir kuluyum, burada ne yazıyorsa onu söyleyeceğim.

Dinimiz her şeyi gayet güzel ölçüler içinde yapmış. Bu dini engellersen bu memlekete de zarar verirsin. Biz her zaman, her vaazda döndürüp dolaştırıp neticede lafı buraya getirip bunu da söylüyoruz. Etmeyin, eylemeyin... Biz bu işin mütehassısıyız. Biz üniversitede okuduk, teknik tahsil gördük, teknik yüksekokullarda hocalık yaptık. Bu tarafı da, o tarafı da biliyoruz. Sen bu tarafı bilmiyorsun. Gel bana itimat et. Ben senin bildiğin her şeyi biliyorum. Batı’yı da biliyorum, Doğu’yu da biliyorum. Ama sen

Batı'yı da bilmiyorsun, Doğu'yu da bilmiyorsun.
Batı'yı bilsen!

Geçen gün gazeteler yazdı. Askerî tatbikat oluyor ya, Amerikalı general tatbikata gelmiş, karargâh çadırına girmiş. Komutanımız ona çay ikram etmiş ama, kendisi içmemiş. Misafir Amerikalı general;

“—Niçin siz içmiyorsunuz?” demiş.

“—Ben oruçluyum. Bizim ibadet zamanımız, Ramazan...”

Maşaallah, Allah razı olsun. O zaman general demiş ki;

“—Ben başkasının inancına saygılıyım. Başkası dinî inancından dolayı çay içmezken, ben onun karşısında çay içmem. Götür bu çayı!”

Avrupa bu işte! Sen bunu da olamıyorsun. Ne Avrupalı, ne Asyalı; ne müslüman, ne gavur! Allah-u ekber! Sen ne biçim insansın? Haydi bu dinden çıktın, bu milletin tarihinden, örfünden, âdetinden koptun... Amerikalı ol bari. Git, şu Amerikalı'nın yanına diz çök, ondan saygıyı öğren bari.

Bizim memleketimizde geçtiğimiz senelerde Ramazan'da Ermeniler çocuklarına sokakta ekmek vermezlerdi;

“—Müslümanların oruç zamanıdır. Gel buraya terbiyesiz. Dışarıda yemek yeme, erik yeme!” diye çocuklarını çağırırlardı.

Bu bir örf, terbiye... Ne güzel şey! Ecdadımız ne güzel terbiye etmiş her şeyi.

Ama işte, sen onu da olamadın. Sen bir şaşkın adamsın. Ne Batı'yı, ne Doğu'yu biliyorsun. Batı'da din ve vicdan hürriyeti var, başkasının inancına saygı var. Bizimki olsa bir sürü laf söyler:

“—Oruç tutmak doğru mu yanlış mı? Vücudun zayıflar, sen askersin. Şimdi ne yapacaksın, tatbikattasın, seferî iken oruç tutulmaz...”

Otobüste, “Namaz kılacağım.” diyorsun, muavin efendi müftü kesiliyor. “Gittiğin yerde kıl, oturduğun yerde kıl, seferdesin, bilmem ne...” diyor, bir sürü laf söylüyor. Ben sana onların hepsini öğretebilirim! Ben burada namaz kılmak istiyorum, çek kenara otobüsü, kılalım. Ne olur yani? Tekerin patlasa zaten 45 dakika beklemeyecek misin? Yine bekleyeceksin. Herkes müftü kesiliyor.

Ama Batılı öyle demiyor, “Ben senin inancına saygılıyım.” diyor. Alman fabrikatörlerden birisi kendi işçilerini toplamış, demiş:

“—Müslümanların Ramazan'ı geldi. İçinizde oruç tutacaklar ayrılınsın.”

Bizim işçiler, “Acaba oruç tutuyoruz desek mi demesek mi?” diye düşünmüşler, taşınmışlar. “Bu Alman kim bilir ne yapacak. ‘Ben sizi işten ayırıyorum çalışamazsınız. Oruçtan dolayı vücudunuz zayıf düştüğü için verimli ve sıhhatli çalışamazsınız.’ mı diyecek...” filan diye kimisi dememiş. Kimisi de bir adım öne çıkmış, cesaretle:

“—Ben oruç tutacağım.” demiş.

Üç-beş kişi ön tarafa çıkmış.

“–Peki, siz şöyle ayrılın!” demiş.

Fabrikanın personel müdürüne demiş ki:

“–Bunlara bir ay maaşlı izin... İbadetlerini kolay yapsınlar. İbadet için hem maaşını, parasını ver hem de izinli sayılsınlar...”

Ötekilerden de başlamışlar:

“–Efendim, biz de tutacaktık...”

“–Yok, geçti, geçti...” demiş.

İşte Avrupalı böyle! Yani saygı gösteriyor. Sen saygı göstermiyorsun. Ona karşıyorsun, buna karşıyorsun. Her zaman cedel, her dairede... Ben çocuğumu mektebe gönderdim. Kızım başörtülü. Her akşam geliyor, yüzü bir karış asık.

“–Ne oldu evladım, nedir derdin?”

Münakaşa, münakaşa, münakaşa... Çocuk dikiş nakış dersine gidiyor, asabı bozulup öyle geliyor. Efendim ne lüzum varmış örtünmeye, senin kalbin temiz olmalıymış...

Biz temiz kalplileri filan biliyoruz, dışarıda gezmemiş insan değiliz ki... Yani biz camekânda yetişmedikki, bu cemiyeti biliyoruz. Biz bu kızların, erkeklerin kalplerinin ne kadar temiz olduklarını biliriz. Ben şöyle külahımı koyuvereyim, onun içine o lafları istediğin kadar anlat! Külahıma anlat! Bana lüzum yok, ben biliyorum.

Kalbi temizmiş, bilmem neymiş, şuymuş buymuş... Çıkar çıkmaz sağa sola göz kaş işaretine başlıyor.

Böyle bir cedel... Ya bırak, müsaade et. Hiç olmazsa, “Benim inancım böyle, seninki öyle.” de. Onu da demiyor. Ne Avrupa’nın müsamahası, centilmenliği var; ne bizim dedelerimizin dindarlığı var. İki cami arasında beynamaz... Ne oradan ne oradan! Halbuki bir sisteme tabi olması lazım.

Ben Avrupalıyla, Amerikalıyla konuştuğum zaman ikna edebiliyorum. Anlatıyorum, adam, “Haklısın.” diyor, kelime-i şهادet getiriyor müslüman oluyor. Bizimkine konuşuyorsun, konuşuyorsun; “He he, he he” diyor, ondan sonra bildiğini okuyor. İsteddiğin kadar konuş. Üstüne yüklendin mi 180 derece öbür tarafa yatıyor, çekiliyorsun 180 derece bu tarafa geliyor. Fikir yok, sistem yok, muhakeme kabiliyeti yok. İsteddiğin kadar anlat.

“—Sen neyi seversin?”

“—Ben müslümanım, müslümanlığı severim.”

“—O halde işte şu müslüman, bunu sev.”

“—Hayır, onu sevmem.” diyor.

Allah İslâm’la uğraşanlara akıl fikir versin. İslâm’la uğraşanlar, İslâm’ı kötü din gibi göstermek isteyenler kendilerini mahvediyorlar.

Bunu neden ciğerim yanık yanık söylüyorum?

Gelirken yolda okuyayım, kendisinden biraz istifade edeyim diye yanıma bir kitap aldım. İlim eseri... Yazan bir tıp profesörü, tıbbı biliyor. Adam bir şeyler yazmış; işi psikolojiye, ruhiyata getirmiş. İçinde ruh çağırma vesairelerle ilgili bahisler var. Ondan sonra baktım; ne

müslümanlığı, ne hristiyanlığı, ne yahudiliği beğeniyor... “Allah elçi göndermez.” diyor, “Cebrail diye bir şey yoktur.” diyor...

Bunlar senin ihtisas sahan değil, sen bunları bilmezsin ki...

Bir sürü küfür. Her cümlesi insanın dinden, imandan çıkmasına sebep olacak bir sürü şey yazmış. “Bırak, bu geçmiş şeydir, masaldır.” filan diye başkalarını da kendi yoluna çekmeye çalışıyor. Ama bu hem kendisini hem cemiyeti yıkıyor, temelinden taş alıyor, farkında değil. Kendisi mahvoldu, gitti. İmansız olunca Allah perdeyi kapatıyor, gözüne perde iniyor. Hakikatlerin görünmesi mümkün değil, kalbini mühürlüyor.

طَبَعَ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ

(التوبة: ١٢)

(*Tabea'llàhu alâ kulûbihim fehüm lâ ya'lemûn*)
[Allah da kalplerini mühürledi. Artık onlar bilmezler.] (Tevbe, 9/93) Hakikati görmesi mümkün değil, anlatamazsın.

İlâ cehenneme zümerâ... Kendisi gitti, başkalarını dagötürüyor. Tek tek gitse, başkalarını götürmese...

E ne yapalım?

Hani trafik kazası oluyor, yangın oluyor, zelzele oluyor; yüzlerce insan ölebiliyor ama geride cemiyet kalıyor. Fakat bu, bir de cemiyeti yıkıyor. Cemiyetin prensiplerini, taşları kökünden ala ala... Bakıyorsun koskoca, sağlam, dünyanın hayret ettiği ve hayran kaldığı İslâm

cemiyeti, müslüman Türkiye'nin sosyal yapısı çatır çatır çatırdıyor. Bakıyorsun duvarları yıkılmaya başlamış.

İsveç'ten adam geliyor, anlatıyor:

“—Bizim memleketimiz sosyal güvenlik, sosyal refah denilen şeyi, garanti denilen şeyi en son noktasına getirmiş. Hiç kimse işsiz kalsa da aç kalmaz. Hastaneler parasız tedavi eder. Tıp sosyalizasyonu sağlanmıştır. İnsan hayatı garantilidir. Yani adam ölmek istese ölmesi mümkün değil, her türlü tedbir alınmıştır. Hastaysa bakarlar, açsa doyururlar, parasızsa cebine para koyarlar. Her türlü imkân sağlanmıştır. Sosyal hakların hepsi sağlanmış; garantiler, sigortalar vesâireler... İşsizlik sigortası var, sıhhat sigortası var, şunu var, bunu var... Adamın orada aç kalması mümkün değil. ‘Bırakın, aç kalmak istiyorum.’ dese, mümkün değil. Öyle sağlam her şey...”

Ama dünyada en yüz kızartıcı suçlarda İsveç birinciymiş. Cinsî cinayetlerde şu kadar, bilmem nelerde bu kadar, bilmem nelerde bu kadar... Birinci geliyormuş.

“—Her türlü şeyi tamam da bu adam niye böyle? Niye bunlar sapıtıp dünyada suçta birinci oluyorlar?” diye adamlar kara kara düşünmeye başlamışlar. Genel müdürleri, emniyet müdürleri kalkmış, buraya gelmiş de:

“—İstatistiklerden inceledik. Sizin memlekette bu çok az oluyor. Siz ne yapıyorsunuz da az oluyor, biz ne yapmıyoruz dabizde bu çok oluyor?” diye bize danışmış.

Onun bir tek cevabı var:

“—Biz müslümanız da ondan... Sen de İslâm’dan uzaksın da ondan...”

Bana arkadaşım anlattı. Adam; “Ben gemiyle üç aylık seyahate gidiyorum. Al evimin anahtarı, karım yalnız kalmasın.” diye anahtar veriyor. Kafası o kadar bozukmuş. O cemiyetten hayır gelir mi?

İnsanlar intihar ediyor. Bakıyor, hayatın tadı tuzu yok, atıyor kendisini kayadan aşağıya. Kayalarda parçalanıyor, intihar ediyor. Veya karşısındakini kesiyor. İçi rahatlasın diye 30 kişi, 50 kişi kesiyor.

Neden? Deli adam! İslâm olmayınca, gönül mâmur olmayınca mahvoluyor.

Biz? Biz dünyanın en mesut ülkesiyiz. Ruhî bakımdan en kuvvetli ülkesiyiz. Gelirken gazetede okudum; Rusya’nın en çok korktuğu ordulardan birisi Türk ordusudur.

Neden Türk ordusundan herkes bu kadar korkuyor? Silahlarımız çok mu modern, çok mu mükemmel?

Hayır. İmanımız var! Biz ölümden korkmayız. Bizim kafamızı biri kızdırdı mı mahvoldu, tamam... Yani bizi kızdırmasın kimse. Dünya bir tarafa...

Ölümden korkmamak nereden geliyor? İmanımızdan geliyor. Ölüm bizim için bir bahar ülkesidir, hayattan bir terhistir. “Vazifeleri tamam, seni emekliye ayırdım.” demek gibi bir şey. “Hadi gel yoruldu, istirahat et.” demek...

Bilâl-ı Habeşî Hazretlerinin vefatı yaklaşmış da yanında kızları, hanımları; “Vah babacığım! Nedir senin şu başına gelen... Nedir şu çektiğin sıkıntı, yazık sana...” filan diye acınıyorlar. “Sus! Öyle deme. Bana acıma. Ben, yarın sevdiklerime kavuşacağım. Sevdiklerim öbür tarafta. Rasûlüllah âhirete göçtü, ashâb-ı kirâm göçtüler. Ben de biraz sonra ruhumu teslim edince onların yanına gideceğim.” diyor.

Ölüm daha tatlı... İmandan dolayı daha tatlı...

Niye biz ölümü temenni etmiyoruz?

Peygamber Efendimiz, “Ölümü temenni etmeyin. Müslümanın yaşaması iyidir.” diyor da ondan. Çok yaşar, çok sevap kazanır, büyük işler yapar, ecri çok olur. Böyle emir olduğu için ölümü temenni etmiyoruz, edemiyoruz yoksa ölümden korkmayız.

Biz ne kadar kötü olsak, yani bizi katranın içine batırsalar çıkarsalar, siyah yapsalar yine içimiz beyazdır. Bizim kalbimiz temiz. Bizim sarhoşumuzda bir felsefe vardır, şaşarsın. Yanına sokul, dinle! “Allah Allah” der, hayret edersin. Bir fedakârlık vardır, gözlerin yaşarır. Canını vermeye kalkar sana. Bir arkadaşlık vardır, emsali görülmemiş bir şey. Sosyal bünyesi bozulmamış Anadolu kasabalarında bir komşuluk vardır, hayran kalırsın. Herkes herkesle ilgilenir, herkes herkese yardımcı olur.

İşte adam bu yapıyı bozuyor, haberi yok. Çünkü dünyadan haberi yok. Öteki cemiyetleri incelese, o cemiyetlerin nasıl yangınlar içinde

olduğunu, ne kadar sıkıntı çektiğini bilse o zaman yapmayacak ama bilmiyor.

“–Avrupa’ya benze!”

Avrupa’ya gittik, gördük işte, Avrupa’nın neresine benzeyeceğiz? Söyle bakalım neresine benzeyelim? Adamlar intihar etmek için çare arayıp duruyorlar. Onlar memnun değiller ki...

Onlar bize hayran, “Ah şu Türklerin kardeşliği!” diyorlar, “Ne güzel ahbaplıkları, arkadaşlıkları var. Biz burada iki komşu birbirimizle arkadaş olamıyor, ahbaplık edemiyoruz.” diyorlar. Babanın evlada, evladın ana babaya sevgisi, bağlılığı yok. Adam babasına yemek çıkartıyor, arkasından “Parası şu kadar!” diye fatura çıkartıyor. Bu mu yani?

Âyet-i kerime; “Anaya babaya hayırlı evlat olun!” diyor. Hadis-i şerif, “Çünkü anaya babaya iyilik yapmakta olan bir kimse, ne işlerse işlesin cehenneme girmeyecek.” diyor. Bu, biraz cesaretle söylemek gerekirse; ne yaparsa yapsın, ne kadar suç işlerse işlesin öteki büyük sevap olduğundan dolayı, o sevabıyla Allah onu cennete sokar demek. Ama sakın, “Ben anama babama itaat ediyorum, binâen aleyh şu günahı işleyeyim.” demeyin. O mânaya değil!

Buradan ne çıkıyor?

Anaya babaya iyilik etmek sonunda döndürür dolaştırır, o insanı cennete sokar, cehennemden uzaklaştırır, demek. Ama nasıl cennete sokar? Allah o kimsenin kalbine hidayet verir,

kötülükleri ve yanlış işleri yaptırmaz, zulüm ve haksızlık ettirmez. Döner dolaşır, sonunda cennete gider.

Geçen gün hadis-i şerifte okuyorum, ne kadar hoşuma gitti. Bedevînin birisi gelmiş. Bedevî, çöl adamı, dağlı, köylü yani incelikleri bilmez kimseler demek... Ama Peygamber Efe nd imiz 'e iman etmiş, mü'min, başımızın tâcı, sahâbe-i kirâmdan (*Rıdvanu'llahi teâlâ aleyhim ecmaîn*) demiş ki;

“—Yâ Rasûlallah! Bana bir şey söyle, haber ver, bildir ki onu yapınca cehennemden kurtulayım, cennete gireyim. Nedir, ne yaparsam böyle olurum?”

Diyor ki Peygamber Efendimiz;

“—Seni cehennemden kurtulmak, cennete girmek arzusu mu buraya getirdi? O mu seni harekete geçirdi?”

“—Evet yâ Rasûlallah.”

“—Peki, o halde adaletli, doğru, dürüst konuş ve malının fazlasını hayr u hasenâta sarf et!” diyor.

Düşünüyor, taşınıyor, samimi olarak diyor ki;

“—Yâ Rasûlallah, ben bunu nasıl yaparım? Yapamam. Kendi ihtiyacımı göreceğim, ondan sonra malımın fazlasını dağıtacağım... Bu zor gelir, yapamam. Bu dilim de durmaz, her zaman belki adaletli konuşamam. Bunu kolay yapamam.”

Peygamber Efendimiz de o zaman buyuruyor ki;
“—O halde ziyafet ver, açları doyur. Önüne gelene, bildiğine bilmediğine selam ver.”

Düşünüyor taşınıyor; her zaman insanları toplayacak ziyafet verecek ve herkese selam verecek...

“—Bu da bana ağır, bunu da kolay yapamam.” diyor. O zaman diyor ki Rasûlüllah Efendimiz:

“—Senin hayvanların var mı? Develerin, deve sürülerin var mı?” Bedevî ya, köylü ya;

“—Var.” diyor.

“—Onlardan sütlü bir deveyi ayır. Bir de kendine bir süt tulumu edin. O tuluma sütü sağarsın, iki günde ancak içebilen bir yoksul aileye o sütü ikram edersin, onun gönlünü şen edersin.” diyor.

Hani bazı insanların devesi, malı mülkü, bir şeyi yoktur. O zaman buzdolabı da yok tabii. Sütü her zaman içemiyor zavallı. Hurma bulursa bir hurma alacak... Onlar sütü içtiler mi, “Tamam, karnımız doydu, el-hamdü lillah.” diye kalkarlardı. Biz, yemeği tıka basa yeriz, ondan sonra üstüne keyif olarak sütlü kahve içeriz. Neyse...

Peygamber Efendimiz; “Umarım ki deven helâk olmadan, süt tulumun yırtılıp parçalanmadan, eskimeden cennetlik olursun inşaallah.” diyor.

Peygamber Efendimiz öyle dedi mi olur! Hakikaten daha devesi helak olmadan, süt tulumu yırtılmadan şehid oluyor. Şehidler cennete gidecek, işte cennetlik oldu.

Allah esbâbını ihsan eder. Onun için ana babaya iyilik etmek lazım mânası çıkıyor. Öteki kısmı da:

“—Anaya babaya âsî, karşı gelici, itaatsiz kimse de istediği işi yapsın. Cennete girmeyecek.” O da cennete girmeyecek. Ana babayı hoşnut ve razı etmek lazım, başka çare yok.

Peygamber Efendimiz’in zamanında bir iyi çocukcağız, delikanlı kimse hastalanmış, ölecek. Fakat ne ruhunu teslim edebiliyor, “kelime-i şهادet getir” filan diye telkine diyorlarmış ama ne de kelime-i şهادet getiriyor. Getiremiyor, söyleyemiyor.

Sen *Lâ ilâhe illa’llah* demeyi kendinden mi sanıyorsun? Sen şu camiye gelebilmeyi kendinden mi sanıyorsun? Sen de plaja, eğlence yerlerinden bir eğlence yerine giderdin... Sen kendinden mi sanıyorsun? Allah’ın hoşuna gidecek, bir edebe uygun iş mi yaptın; tevbe mi ettin, istiğfar mı ettin, anan mı dua etti, baban mı dua etti de şu hayırlı yerde bulunabiliyorsun, şu *Lâ ilâhe illa’llah*’ı diyebiliyor, şu ibadeti yapabiliyorsun. Yoksa yapamazsın.

O şahıs da *Lâ ilâhe illa’llah* diyemiyormuş. Herkes hayret etmiş, gelmişler Rasûlullah’a bildirmişler. Demişler ki;

“—Yâ Rasûlallah, bu kardeşimiz *Lâ ilâhe illa’llah* da diyemiyor, canını da veremiyor.”

Yanına varmış da anlaşılmış; anası ona biraz kırgınmış. Anası kırgın olduğu için *Lâ ilâhe illa’llah* diyemiyor. Onun üzerine demiş ki;

“–Ateş toplayın!”

Anası;

“–Ne olacak?” demiş.

“–Oğlunu çatır çutur yakacağız.” demiş.

“–Aman! Yok yakmayın, ben razı oldum.”

Zaten Rasûlüllah Efendimiz’in maksadı yakmak değil. Yani demek istiyor ki; sen bundan hoşnut, razı olmaz, hakkını helal etmezsen bu cehenneme gidecek. Gözünün önünde yanmasına razı değilsin, orada ebedî yanmasına razı olur musun? Anasından hoşnutluk alınca, o zaman kelime-i şehadet getiriyor, iman ile ruhunu teslim ediyor.

Allah büyüklerimize karşı saygılı, ana babamıza karşı hürmetkâr eylesin...

Eskiler demişler ki:

Cevr-i üstaz bih ki mihr-i peder.

“Hocanın sopası, ana babanın okşamasından daha iyidir.” Hoca, ana babadan da önde gelir. Artık insan hocasına karşı gelirse onun durumu ne olur, bilmiyorum.

b. Kur’an Okuduğu Halde Dinden Çıkanlar

İnsanı hüzne ve korkuya düşüren hadis-i şeriflerden bir tanesi.

Peygamber SAS Efendimiz buyuruyor ki:²

لَيَقْرَأَنَّ الْقُرْآنَ نَاسٌ مِنْ أُمَّتِي يَمْرُقُونَ مِنْ
الْإِسْلَامِ كَمَا يَمْرُقُ السَّمُّ مِنَ الرَّمِيَّةِ

(حم. ه. عن ابن عباس)

RE. 367/2 (*Leyakraenne'l-kur'âne nâsun min ümmetî, yemrukûne mine'l-islâmi, kemâ yem-ruku's-sehmu mine'r-remîyyeh*) “Ümmetinden bir kısım insanlar var ki, onlar Kur'ân-ı Kerim'i okuyacaklar. Muhakkak okuyacaklar, okuyup duracaklar ama, okun yaydan fırlayıp gittiği gibi İslâm'dan fırlayıp çıkıp idecekler. Kur'an okuyacaklar ama, dinden çıkıp gidecekler.

İşte bu da işin tehlikeli tarafı... İnsanın gözünü dört açması, yaptığı işe, söylediği söze, yürüdüğü yola dikkat etmesi lazım! Kur'ân-ı Kerim'i okuyunca mânasını düşünmek, mânasına uygun hareket etmek ve titremek; Allah'ın azabından, gazabından, “Acaba cezasına ben uğrayabilir miyim? Uğrar mıyım? Beni cezasından kurtaracak bir garanti aldım mı?” diye korkmak lazım! Korku olmadan olmaz! Ümidi de kesmemek lazım, Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin rahmeti çoktur diye... Ortada duracak işte.

² İbn-i Mace, *Sünen*, c.I, s.202, no:167; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.I, s.256, no:2312; Taberani, *Mu'cemü'l-Kebir*, c.XI, s.280, no:11734; İbn-i Ebi Şeybe, *Musannef*, c.XV, s.321, no:39074; Ebu Ya'la, *Müsned*, c.IV, s.242, no:2354; Heysemi, *Mecmaü'z-Zevaid*, c.V I, s.347, no:10428; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

Kenzü'l-Ummal, c.XI, s.142, no:30957; *Camiü'l-Ehadis*, c.XV III, s.348 no:19591.

Burada, biz kendimiz Kur'an okuyalım, kendimize dikkat edelim, takvâ ile yürüyelim, yüreğimiz titreye titreye her yaptığımız işe bakalım, diye bir mâna çıkıyor. Tamam!

İkinci mâna da; bazı kimseler vardır, Kur'an okur ama okun yaydan fırlayıp çıkıp gittiği gibi dinden çıkıp gitmişlerdir. Aman onlara dikkat edin mânası da çıkmıyor mu? Peygamber Efendimiz buyuruyor ki;

“—İlim dindir. Dininizi kimden aldığınıza bakın.”
Kimden öğreniyorsun sen İslâm'ı? Çok önemli!.

Geçenlerde bir tüccar arkadaşımız anlattı. Bir hoca varmış; hoca değil, hoca denmez... Bir şeyh varmış, şeyh denmez... Adamlarına namaz kıldırmıyormuş. Abdest alıp namaz kılanlarda alay ediyormuş, diyormuş ki;

“—Ben 20-30 sene önce bir kılmıştım.”

“Sen ne yapıyorsun be herif?” deyince diyormuş ki;

“—Ben muhabbetullah veriyorum.”

Sus, yalancı! Muhabbetin en güzel nümunesi Allah-u Teâlâ Hazretlerinin huzurunda el pençe divan durup, onunla münâcât etmek... Onunla söyleşmekten güzel ibadet mi olur?

Allah-u ekber! “Her şeyi bir tarafa attım, sen en büyüksün yâ Rabbi, huzuruna geldim.” diyorsun. Elini bağıyorsun huzurunda; gözün yerde edeple, terbiye ile huzûr-ı ilâhîde duruyorsun.

Tesbih ediyorsun: (*Sübhâneka'llâhümme*) “Yâ Rabbi! Seni her türlü noksan sıfattan tenzih ederim. (*Ve bi-hamdike*) “Sana hamd ü senâ ederim. (*Ve tebâreke'smüke ve teâla ceddüke*) “Senin ismin mübarektir, pâktır, şânın yücedir. (*Ve lâ ilâhe gayrüke*) Senden başka ilâh yoktur, sadece sana ibadet ederim.” diyorsun.

(*El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn, er-rahmani'r-rahîm, mâliki yevmi'd-dîn*) “Hamd, her çeşit övgü Allah-u Teâlâ Hazretlerinedir. O Rahman ve Rahim'dir. Merhameti, şefkati, lütf u keremi çoktur ama âhirette ceza gününün de sahibidir. İnsanları hesaba çekip de cezasını da verecektir.” diyorsun.

Ondan sonra doğrudan doğruya hitabı doğrultup; (*Iyyâke na'büdü*) “Yâ Rabbi, sana ibadet ederiz.” diyorsun. İnsan karşısındakine “sana” der.

(*Iyyâke na'büdü*) “Ancak sana ibadet ederiz.” (*Ve iyyâke nestaîn*) “Ve ancak senden yardım isteriz yâ Rabbi!” diyorsun, konuşuyorsun. Mevlâyla konuşuyorsun.

“—E, ben görmüyorum.”

Güneşe bakabilir misin?

Güneşe bakmaya gözün tahammüllü değil.

Musa AS da istedi;

رَبِّ أَرِنِي أَنْظُرْ إِلَيْكَ

(الأعراف: ١٤٣)

(*Rabbi erinî enzur ileyke*) “Yâ Rabbi, müsaade et de seni göreyim!” (A'raf, 7/142) dedi.

Göremezsın! O gönül gözüyle görölür, normal gözle gözün yanar. Radyoaktif saldırıya ait sivil savunma tavsiyelerinde, “Radyoaktif ışık gördüğünüzde, bir devamlı parıltı gördüğünüz zaman gözlerinizi kapayın.” yazıyor.

Neden? O radyoaktif ışıma insanın gözünü kör eder. 30 kilometre, 50 kilometre uzakta bir atom bombası patlamış; sen oradan gelen ışığa baktın mı gitti gözün... E atoma bakamazsın, güneşe bakamazsın, oraya bakmayı ne istersin?

Hadis-i şerifte buyrulmuş ki:³

فَإِنْ لَمْ تَكُنْ تَرَاهُ فَإِنَّهُ يَرَاكَ

(خ.م.ن.ه.حم.حز.حب.ش.حل.عن أبي هريرة؛ م.د.ت.ن.ه.حب.ق.عن عمر)

(*Fein lem tekün terâhu, feinnehû yerâke*)
“Sen onu görmüyorsun ama, o seni görüyor.”

فَأَيْنَمَا تُولُوْا فَثَمَّ وَجْهُ اللَّهِ

(البقرة: ۱۱۵)

³ Buhârî, *Sahîh*, c.I, s.27, no:50; Müslim, *Sahîh*, c.I, s.39, no:9; Neseî, *Sünen*, c.V III, s.101, no:4991; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.I, s.25, no:64; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.426, no:9497; İbn-i Huzeyme, *Sahîh*, c.IV, s.5, no:2244; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.I, s.375, no:159; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.V I, s.157, no:30309; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.V I, s.528, no:117222; Ebû Hüreyre RA'dan.

Müslim, *Sahîh*, c.I, s.36, no:8; Tirmizî, *Sünen*, c.V, s.6, no:2610; Ebû Dâvud, *Sünen*, c.II, s.635, no:4695; Neseî, *Sünen*, c.V III, s.97, no:4990; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.I, s.24, no:63; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.I, s.389, no:168; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.X, s.203, no:20660; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.V I, s.528, no:11721; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.V III, s.383; Beyhakî, *el-Erbaüne's-Suğrâ*, c.I, s.61, no:23; Hz. Ömer RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.III, s.44, no:5249; *Keşfü'l-Hafâ*, c.I, s.57, no:140; *Câmiu'l-Ehâdîs*, c.X, s.494, no:10108.

(*Feeynemâ tüvellû feseemme vechu'llâh*)
“Yönünüzü nereye dönerseniz dönün, Cenâb-ı Hak Mevlâ'nın vech-i pâki oradadır. Yâni, her yerde Cenâb-ı Hakk'ın âsârını, kudretini, sanatını müşahede edersiniz.” (Bakara: 2/115)

Konuşuyorsun... Bu ibadetten güzel ibadet mi olur? Aptal adam! Namazdan haberi yok ki! Sonra ne cesarettir; Allah “namaz kıl” demiş, bu zât “kılmayın” diyor. Sübhânallah! Rasûlullah “namaz kıl” demiş, “gözümün bebeği, gözümün serinliği namaz” demiş, bütün ömrü boyunca kılmış, bu kılmıyor... O halde Allah onu ıslah etsin. Layıkça verir, yoksa bu sözden dolayı mahveder.

İnsanın ilmi, dini kimden aldığına bakması lazım... Kimden öğreniyorsun bu dini?

Kur'an okuyan filanca adam... Hangi yolda yürüyor? Yoluna bak, işine bak, biraz dikkat et. Kur'an okuyor ama bak, bazı Kur'an okuyanlar okun yaydan fırlayıp gittiği gibi dinden çıkıp gidiyorlarmış. Peygamber SAS buyurmuş ki;

“—İleride karanlık gece parçaları gibi fitneler olacak.”

Bunu bildirmiş. O kadar canlı ve bugünün hadiselerine öyle cevaplar veriyor ki... Sanki Rasûlullah Efendimiz zamane insanlarımızın yanlış işlerini görmüş de kalkmış, “Onlara haber verin, selamımı söyleyin, öyle yapmasınlar.” der gibi bugünün hadiselerine cevaplar veriyor. O kadar canlı!

Peygamber SAS Efendimiz; “Büyük fitneler olacak.” diyor.

“—O fitnelerden kurtuluş nedir yâ Rasûlallah?” diyorlar.

“—Allah’ın kelâmına, Kur’an’ına ve benim sünnetime sarıl!”

diye tavsiye ediyor. Peygamber Efendimiz’in hayatını oku, yolunuoku; o hayatı nasıl geçirmişse sen de onu kendine nümune al.

İslâm’ı en iyi o bilmez mi? En iyi o bilir. En doğru yolu o gösterir.

“—Efendim, Rasûlüllah gerekmez...”

Yandın sen! Rasûlüllah gerekmez mi? Allah-u Teâlâ Hazretleri, “Allah’ı seviyorsanız Rasûlüllah’a tâbi olacaksınız.” buyuruyor:

قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ
وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ

(آل عمران: ۳۱)

(*Kul in küntüm tuhibbûna’llàhe fe’ttebiünî yuhbibkümü’llàhu ve yağfir leküm zunûbeküm, va’llàhu gafûru’r-rahîm*) “Onlara de ki Rasûlüm: ‘Eğer siz Allah’ı seviyorsanız, bana uyunuz ki Allah da sizi sevsin ve günahlarınızı bağışlasın! Allah son derece bağışlayıcı ve esirgeyicidir.’” (Âl-i İmran, 3/31)

Size Allah’ın sizin neyinizden hoşlandığını Rasûlüllah bildirecek. Onun için, insanın İslâm ile bağlılığı, sünnet-i seniyyeye saygısı olup olmadığından anlaşılır. Okur, Kur’an’ı yanlış tefsir eder.

Papazın birisi Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin birliğini bildiren âyet-i kerimeyi tutup, Allah'ın üçlüğüne delil getirmeye çalışıyor. Çevirip çevirmiş, kitabında öyle yazmış. Yani Kur'an âyetini döndürüp döndürüp "Allah üçtür" diye delil getirmek istiyor. Hadis olmazsa Kur'ân-ı Kerim'i anlayamazsın ki... Nasıl anlayacaksın Kur'ân-ı Kerim'i?

Onun için, iyi Müslümanlık, Kur'ân-ı Kerim'e uygun, sünne t-i seniyyeye bağlı Müslümanlıktır. Sünnet çiğnenerek iyi Müslümanlık olmaz ve işin doğrusu anlaşılmaz. İşte o ölçüye sahip olan bir insanı bulursan, bir de takvâ ehli olduğunu görürsen, söylediklerini yapan bir kimseyse onun sözünü dinle. Yoksa özü başka sözü başka insanlar çoktur.

İnsanı aldatmak için yankesici yanına yanaşsa, "Ben yankesiciyim." diyecek mi? Kartını mı gösterecek? Eski mahkûmiyetlerini mi gösterecek? "Bak, yemin ederim ki ben yankesiciyim, işte resmim burada, birkaç defa da filanca hapis haneye girdim, çıktım." mı diyecek? Yoo, aksine en güzel şekilde yanına sokulacak. Maksat, seni kandırmak...

Onun için:

"—Altından kendini sakın, zehiri hiçbir zaman teneke kupa içinde sunmazlar." diyor.

Altından kendini kolla, zehiri teneke kupanın içinde sunmazlar. Seni aldatıp kandırmak için dışı yaldızlı şeyin içine koyarlar. Sen onu içersen, "hop" gidersen. Dışı yaldızlı şeylere dikkat et. Dini kimden öğrendiğine, yolu kimden aldığına, hangi yola gittiğine dikkat et.

Sonra itimat et! 1400 yıl hiç akıllı insan geçmemiş mi? Hepsi yanılmış da şimdi bu adam mı doğru yolda?

1400 yıl bunca kitaplar, ciltlerle eserler yazılmış... Öyle kitaplar ki caminin içini doldurur. Öyle alimler geçmiş ki yanına 20-30 tane adam gelince bir defa ismini, memleketini, baba adını soruyor, sonra sıradan hepsini sayıyor. Hafızası böyle güçlü kuvvetli insanlar geçmiş. Dini bilgisi kuvvetli insanlar geçmiş.

Onlar bilmiyor da sen mi biliyorsun? Senin hadisten, âyetten haberin yok.

Ondan sonra, dinde reform yapmaya kalkıyor, diyor ki;

“—Bu böyle olacak efendim... Bana kalırsa şu şöyledir efendim...”

Biraz, “Onlara aldırmayın!” mânası çıkmıyor mu, “Bazıları Kur’an okur da, dinden okun yайдan fırlayıp çıkıp gittiği gibi gider.” derken...

O halde birisi İslâm hakkında konuşuyorsa kimdir, neyin nesidir, ne kadar salahiyetlidir, onu ölçmek lazım. Senin bu işte yetkin, salahiyetin nedir? Bunu aslında hükümet de yapıyor. Bir insan doktorluk yapmaya kalksa. hükümet yakasına yapıyor.

“—Gel bakalım, senin tıp fakültesinden diploman var mı?” diye soruyor.

Neden?Çünkü Tıp Fakültesi’nde okumadan doktorluk yapmaya kalkarsa adamların canlarını yakabilir, hayatlarına mâni olabilir. Yarım doktor candan eder. Peki, yarım hoca dinden

eder; yarım hocaların yakasına yapışıp da kim soracak? Soramıyorsun...

Gözünü açacaksın, Allah'a dua edecek, yalvarıp yakaracaksın; başka çare yok. Kimseye bir şey soramazsın. Memlekette hürriyet var, demokrasi var. Herkes fikir bakımından hürdür. Herşeyide uzun boylu söyleyemiyorsun ama şunu rahatlıkla söyleyebiliriz. Zaten başkalarıyla uğraşmanın da sonu gelmez. Bütün kötöleri düzeltmeye çalışsan bir tanesini düzeltemeden ömrün biter. En iyisi doğruyu söylemek...

Doğrusu Kur'ân-ı Kerim'i oku, Rasûlüllah'ın sünnet-i seniyyesini oku, o yoldan git. Allah'a iltica et. Gözün yaşlı olsun. Geceleri tenhalarda Allah-u Teâlâ Hazretlerine iltica et:

“—Yâ Rabbi! Ben sana iyi kulluk etmek istiyorum. Ola ki hatalı işler yapmakta olabilirim. Mümkündür, muhtemeldir. Ben şu aciz aklımla bir şey yapıyorum ama, yanlışsa düzelt yâ Rabbi!” de.

Vallahi düzeltir! Düzeltir, âmennâ ve saddaknâ.

Allah-u Teâlâ Hazretleri Hâdî'dir, hidayeti kullara o veriyor. Yanlışın varsa Allah düzeltir, düzeltiyor, misalleri var. Rüyalarıyla gösteriyor.

Geçen Erzurum'da genç bir arkadaşımızı anlattılar. Bir yere müdavim imiş, bir gruba bağlı imiş. Temiz kalbi var, Rasûlüllah SAS Hazretlerini görmüş. Demiş;

“—Yâ Rasûlallah! Bu zümre hakkında ne dersin?”

Efendimiz; “İş yok, hayır yok.” demiş. O zümreyi bırakmış. Bak, Allah-u Teâlâ Hazretleri insana böyle gösterir. Kalbini pâk eyle, Allah-u Teâlâ Hazretlerine mütevazıyâne, menfaat hissi ve art niyet olmadan yalvar, yakar. Mutlaka Allah-u Teâlâ Hazretleri insanın elinden tutar, insanı bırakmaz.

c. Yatarken Okunacak Dua

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁴

لِيَقُلْ أَحَدُكُمْ حِينَ يُرِيدُ أَنْ يَنَامَ أَمَنْتُ بِاللَّهِ
وَكَفَرْتُ بِالطَّاغُوتِ وَعَدُّ اللَّهُ حَقًّا وَصَدَقَ
الْمُرْسَلُونَ اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ طَوَارِقِ هَذَا
الَّيْلِ إِلَّا طَارِقًا يَطْرُقُ بِخَيْرٍ

(طب. عن أبي مالك الأشعري)

RE. 367/3 (*Liyekul ehadüküm hîne yürîdu en yenâme: Â mentü bi'llâhi ve kefertü bi't-tagût vaada'llâhu hakkun ve sadaka'l- mürselûn. Allahümme tübtü ileyke ve ene mine'l-müslimîn. Allahümme innî euzû bike min tavârike hâze'l-leyli illâ târikan yetrukü bi-hayrin.*)

Hadis-i şerifte Peygamber Efendimiz buyuruyor ki:

⁴ Taberani, *Mu'cemü'l-Kebir*, c.III, s.297, no:3454; Taberani, *Müsnedü's- Şamiyyin*, c.II, s.447, no:1676; Ebu Malik el-Eş'ari RA'dan.

Kenzü'l-Ummal, c.XV , s.336, no:41287; *Camiü'l-Ehadis*, c.XV III, s.349,no:19592.

“Sizden biriniz desin.” Ne zaman? “Uykuya varmak murat ettiği zaman, yatacağı zaman şöyle desin.”

Bakalım ne diyecekmişiz... Diyeceđimiz sözü de Rasûlüllah öğretiyor:

“—Ben Allah’a iman ettim. Allah’ın varlığına, birliğine inandım, iman ettim. Allah’ın mü’min kuluyum.” Sonra; “Şeytana da küfrettim, yani şeytanın da karşısındayım. Şeytana da uymamaya söz vermişim, onun karşısındayım. Allah’a kulluk edeceğim, şeytana uymayacağım. Şeytanın düşman olduğunu, yanlış yola götürdüğünü biliyorum. Onun karşısındayım. Allah’ın kuluyum. Allah’a iman ettim.”

“Allah’ın vaadi haktır, olacaktır. Muhakkak bir zaman gelecek, dedikleri bir bir tahakkuk edecektir. Onun söylediği şeyler gelecektir. Allah mü’minlere cennetini, cemalini ihsan edecek; kâfirlere de cezasını tattıracak, ukubetini cehennemde gösterecektir. Vaadi haktır. Bunda ‘hulf’, vaadinden dönmek yoktur. Bu iş olacak. Kâfir cezasını çekecek, mü’min safasını sürecektir.” diyecek.

Sonra; “Allah’ın gönderdiği elçiler, gönderilmiş olan o mübarek peygamberler doğru söz söylemişlerdir, doğrudur.” Bak, duanın içinde bile nasıl Rasûlüllah’a bağlanıyoruz.

Devamında, “Yâ Rabbi! Ben sana yöneldim, sana tevbe ettim. Yanlış yolu bıraktım, senin yoluna girdim, o tarafta gidiyorum. Ben müslümanlardayım. Kendimi sana, senin yoluna teslim etmişim. Sana kul olmaya razıyım. İrademi

sana bağlamışım. Yâ Rabbi! Ben bu gece başa gelecek musibetlerden sana sığınırım. Başıma gelip çatacak olaylardan sana sığınırım. Hayır ile gelen olay müstesna, ötekilerin hepsinden sana sığınırım.” diye Allah’a sığınacak.

Yatarken bu duayı ediniz. İster mânasını söyleyin, ister bu duayı yazın. Mânasıyla beraber Arapça aslını söylemek daha iyi olur. İstersen Arapça’sını söyle. Şöyle:

(Amentü bi’llâh, ve kefertü bi’t-tâgût) “Allah’a inandım, şeytana karşı geldim.” *(Vaada’llâhu hakkun ve sadaka’l-mürselûn)* “Allah’ın vaadi haktır, peygamberler doğru söylemişlerdir.” *(Allahümme tübtü ileyke ve ene mine’l-müslimîn)* “Yâ Rabbi! Ben sana döndüm, sana tevbe eyledim ve ben müslümanlardanım, nefsimi sana teslim etmiş kişilerdenim.”

(Allâhümme innî eûzu bike min tavârike hâze’l-leyl) “Bu gece başa gelip çatacaklardan ben sana sığınırım yâ Rabbi! *(İllâ târikan yetrukü bi-hayrin)* Hayırla gelip çatan şeyler müstesna, ötekilerin hepsinden sana sığınırım yâ Rabbi!”

İnsan geceleyin yatarken Allah’a sığınacak. Böyle Allah’a sığınırca onun da mutlaka karşılığı olur. Mutlaka Allah-u Teâlâ Hazretleri insanı o gecenin felaketinden, sıkıntısından, üzüntüsünden hıfzeder. O geceyi ve o sabahı ona hayreyler. O gün ve o gece hayra kavuşur.

Allah-u Teâlâ Hazretleri imanımızı kalbimizde canlı eylesin. Söзде, dilde, dilin ucunda olmasın. Pamuk ipliğiyle bağı olmasın. İmanımız kalbimizin içine girmiş, yerleşmiş, orasını pırıl pırıl aydınlatmış olsun ve bizim önümüze de ışık versin.

Yolumuz da karanlık yol... Karanlık yolumuzu da imanımız pırıl pırıl ışıtın. O nurlu yolda imanın nuruyla yürümeyi Allah cümlemize nasip etsin... Cümlemizi, kendisine güzel tevbe edip, yönelip, teslim olan ve onun nimetine nâil olan bahtiyarlardan eylesin...

Allah cümlelizden razı olsun.

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN

06. 1983 - İskenderpaşa Camii

[Bütün HADİS DERSLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

